

	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ	Dok.Kodu	VET-FAK. HH. 04	
		Yayın Tarihi	01.09.2022	
	HAYVAN HASTANESİ	Revizyon No	02	
		BULAŞICI HASTALIK ŞÜPHESİ OLAN HASTA PROSEDÜRÜ	Rev.Tarihi	04.01.2024
			Sayfa No	1/7

1. Amaç: Bulaşıcı hastalık şüpheli hastaların Hayvan Hastanesi'ne geldiklerinde izlenmesi gereken işleyişi belirlemek, hasta bakım kalitesini ve hasta sahibi memnuniyetini arttırmak, görevli personelin çalışma düzenini belirlemek, hastane kaynaklarının etkin kullanılmasını sağlamak, hastalığın olası yayılımını azaltmak ve hasta kayıt sisteminin doğru ve düzenli kullanılmasını sağlamak.

2. Kapsam: Bulaşıcı hastalık şüpheli hastaların Hayvan Hastanesi'ne gelmesinden itibaren; muayene, tedavi ve taburcu işlemlerine kadar geçen zaman zarfında yapılan tüm faaliyetleri ve görevli personelin sorumluluklarını kapsar.

3. Sorumlular

- Başhekim
- Başhekim yardımcıları
- Enfeksiyöz Hayvan Kliniği Birim Sorumlusu
- Yoğun Bakım Birimi Sorumlusu
- Hospitalizasyon Birimi Sorumlusu
- Acil Klinik Sorumlusu
- Triaaj Hekimi (Başhekimlik tarafından görevlendirilmiş; Ar. Gör. veya Vet. Hekim)
- Araştırma Görevlisi
- Veteriner Hekimler
- Nöbetçi Veteriner Hekim
- Sorumlu Öğretim Üyesi
- Hasta Kabul ve Kayıt Memuru
- Hayvan Hastanesi Hizmetlisi
- Tıbbi Atık Görevlisi

4. Faaliyet Akışı

4.1. Hasta kabul ve kayıt

- Hayvan Hastanesi'ne kendi özel imkanları ile gelen hasta sahipleri hasta kabul/kayıt masasında kayıt yaptırır.
- Hasta; Hayvan Hastanesi ile protokol yapmış bir kurum aracılığı ile getirilmiş ise ilgili protokole uygun işlem yapılır.
- Hastada; akut kusma, öksürük, burun akıntısı, ishal ve ateş şikayetleri varsa hasta enfekte hayvan muayene kliniğine gönderilir. Triaaj hekimine haber verilir. Hasta triaaj odasına gönderilmez.
- Hasta triaaj odasına alındıysa ve burada akut kusma, öksürük, burun akıntısı, ishal ve ateş şikayetleri belirlendiyse hasta enfeksiyöz hastalıklar birimine gönderilir. Hastanın temas ettiği alanlar dezenfekte edilir.
- Bu semptomlara sahip bir hasta; hasta kayıt masasına gelmişse, triaaj hekimine haber verilir, hasta zaman kaybetmeden enfeksiyöz hastalıklar birimine gönderilir. Hastanın temas ettiği alanlar dezenfekte edilir.

4.2. Hastaların enfeksiyöz hayvan kliniğine alınması:

- Enfeksiyöz hastalıklar birimine hasta alacak olan veteriner hekimler (Sorumlu Öğretim Üyesi, Yoğun Bakım Sorumlusu, Arş. Gör., Öğr. Gör. veya Vet. Hekim) ve hekimlere yardımcı olacak olan; Veteriner Sağlık Teknikerleri, Doktora/Yüksek Lisans Öğrencileri veya Veteriner Fakültesi öğrencileri enfeksiyöz hastalıklar birimi personel girişinden girerek Hayvan Hastanesi'nde giydiği iş kıyafetini çıkarır, enfekte hayvan kliniğinde giyilecek kıyafetini giyer ve kişisel önlemlerini alır (maske, bone, yüz siperliği, eldiven, galoş vb.).
- Hastanın muayene ve tedavisini yapacak olan veteriner hekimler (Sorumlu Öğretim Üyesi, Yoğun Bakım Sorumlusu, Arş. Gör., Öğr. Gör. veya Vet. Hekim) bulaşıcı hastalık şüpheli hastayı enfeksiyöz hastalıklar birimi hasta girişinden kliniğe alır.
- Hasta sahipleri enfekte hayvan kliniğine alınmaz.
- Hastanın muayenesi sırasında yapılacak uygulamalardan önce hasta sahibi bilgilendirilir.
- Kan, idrar, biyopsi vb. doku ve vücut sıvısı örnekleri almak gerektiğinde hasta sahibi konu ile ilgili olarak; örnek alınırken hastaya uygulanacak olan zapt-u rapt (hastanın ağzının bağlanması, ayaklarının ve ensesinin Veteriner Hekimler tarafından tutulması vb.) veya sedasyon/anestezi hakkında bilgilendirilir. Hasta sahibine yapılacak olan varsa

sedasyon/anestezi, örnekleme ve zapt-u raptı kabul ettiğine ilişkin “Muayene Kabul Onam Formu (**VET-FAK.HH.01**)” doldurtulup imzalatılır. Bu belge hastanın hastane hasta kayıt dosyasına eklenir.

4.3. Enfeksiyöz hastalıklı hastalarda muayene ve diagnostik testlerin yapılması:

- Enfeksiyöz hastalık şüpheli hastalarda yapılacak olan muayene ve örnekleme sırasında uygulama yapan ve/veya yardımcı olan; Veteriner Hekim (Sorumlu Öğretim Üyesi, Yoğun

Bakım Sorumlusu, Arş. Gör. veya Vet. Hekim), Veteriner Sağlık Teknikeri, Doktora/Yüksek Lisans Öğrencileri ve Veteriner Fakültesi öğrencileri kişisel koruyucu önlemlerini alır (maske, bone, yüz siperliği, eldiven, galoş vb.).

- Hastaya genel muayene yapılır ve bulgular kaydedilir. Hasta kayıt dosyasına semptomlar doğrultusunda; “**akut ishal**”, “**akut kusma**”, “**akut öksürük**”, “**bulaşıcı hastalık olasılığı**” gibi ifadeler yazılmalıdır.

- Çevreyi kontamine edebilecek her türlü prosedür (kan alma, rektal tuşe, rektal ısı ölçümü, apse manipülasyonları vb.) muayenenin sonunda yapılmalıdır.

- Alınan örneklerin (kan, idrar, gaita vb.) muayene odası içinde yayılmamasına dikkat edilir. Örnekleme sırasında kullanılan kesici ya da delici materyal uygun bir şekilde kullanılmalı ve prosedür bittikten sonra delici kesici atık kutularına (sarı kutulara) atılmalıdır.

- Tanı için alınan örneklerin Merkez Laboratuvarına (**VET-FAK.HH.14**) veya Klinik Öncesi Bilimler Bölümü Laboratuvarlarına gönderilmesi (**VET-FAK.HH.8**) belgelerine göre yapılır.

- Alınan örneklerin analizleri enfeksiyöz hastalıklar birimi laboratuvarında analiz edilir.

- Hastalara, Hayvan Hastanesi'nin diğer birimlerinde müdahale edilmesi gerekiyorsa (cerrahi operasyon vs.) müdahaleler mümkünse gün sonuna bırakılmalıdır.

- Hastalar, Hayvan Hastanesi'nin ilgili birimlerine çevreyi en az kontamine edecek yoldan sedye veya taşıma kutusu ile nakledilmelidir. Bu hayvanların temas ettiği tüm yüzeyler temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.

- Hastalara ultrasonografik muayene yapıldıktan sonra ultrason temizlenmeli ve %0,5'lik klorheksidin veya %70'lik izopropil alkol ile dezenfekte edilmelidir.

- Hastalara EKG yapılmışsa EKG cihazı ve ekipmanı temizlenmeli ve %0,5'lik klorheksidin veya %70'lik izopropil alkol ile dezenfekte edilmelidir.

- Muayene sırasında ihbarı mecburi bir hastalık tespit edildiğinde derhal Başhekim'e haber verilmeli ve hasta vakit kaybetmeden karantina odasına alınmalıdır.
- Muayene ve/veya örnekleme bittikten sonra hasta sedye veya taşıma kutusu ile enfekte hayvan kliniği içerisinde bulunan izolasyon odasına alınır.
- Hasta muayene odasından çıkar çıkmaz muayene masası ve kullanılan diğer ekipman %70'lik izopropopil alkol veya etil alkol ile dezenfekte edilmelidir.

4.4. Enfeksiyöz hastalıklı hastalarda anestezi ve cerrahi uygulamalar:

- Enfeksiyöz hastalıklı hayvanların cerrahi işlemleri mümkünse gün sonuna ertelenmelidir.
- Hastalar, Hayvan Hastanesi'nin ilgili birimlerine çevreyi en az kontamine edecek yoldan sedye veya taşıma kutusu ile nakledilmelidir. Bu hayvanların temas ettiği tüm yüzeyler temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- Cerrahi operasyon yapılacak veya anestezi uygulanacak hastaların eğer enfeksiyöz hastalıkları varsa veya şüphesi taşıyorlarsa formlarına bu durum yazılmalıdır.
- Operasyonda kullanılan anestezi cihazı uygulamadan sonra temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
- Oksijen maskesi veya entubasyon tüpü operasyon sonrasında sabun ve su ile temizlenmeli ve daha sonra durulanmalıdır. Daha sonra klorheksidin solüsyonunda 15 dakika bekletilmeli ve sonra durulanmalıdır.
- Operasyon sonrası tüm cerrahi ekipman temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir. Sonra tüm cerrahi ekipman ağız kilitli plastik torbaya yerleştirilmelidir. Bu torbanın üzerine enfeksiyon hastalıklı veya şüphelisi olduğuna dair bilgi yazılmalıdır.
- Operasyon sonrasında hasta izolasyon birimine geri götürülmelidir.

4.5. Enfeksiyöz hastalıklı hastaların izolasyon odasına alınması:

- Hastalar enfekte hayvan kliniğinde bulunan izolasyon odalarındaki bireysel kafeslere alınmalıdır. Hastayı izolasyon birimine alan veteriner hekim, kadrolu bir öğretim elemanı ise yalnızca kendi adı/soyadı ve iletişim bilgilerini içeren bir hasta takip formunu, kadrolu değilse hem kendi hem de hastaya birlikte müdahale ettikleri kadrolu öğretim elemanının ad-soyad ve iletişim bilgilerini içeren hasta takip formunu, teslim aldığı kafes üzerine asmakla yükümlüdür.
- İzolasyon odasına alınmış olan bir hasta gezdirme, besleme gibi amaçlarla birim dışına çıkartılmaz.

- İzolasyon odasına sadece Veteriner Hekim (Sorumlu Öğretim Üyesi, Yoğun Bakım Sorumlusu, Arş. Gör. veya Vet. Hekim), Veteriner Sağlık Teknikeri, görevlendirilmiş Temizlik Personeli, Tıbbi Atık Görevlisi, Doktora/Yüksek Lisans Öğrencileri ve Veteriner Fakültesi öğrencileri kişisel koruyucu önlemlerini alarak girebilir (maske, bone, yüz siperliği, eldiven, galoş vb.).
- Hospitalizasyon birimine giren herkes (hospitalizasyon sorumlusu, yoğun bakım sorumlusu, görevlendirilen öğrenciler, veteriner hekim, araştırma görevlisi, başhekim, başhekim yardımcısı, diğer öğretim üyeleri) galoş takmak zorundadır.
- Hospitalizasyon birimlerine her ne nedenle olursa olsun hasta sahiplerinin ve diğer görevli olmayan personelin girmesi yasaktır. Bu yasağın uygulanması konusunda Hospitalizasyon Sorumlusu ile Sorumlu Veteriner Hekimlerde yükümlüdür.
- Hospitalizasyon birimlerinde her ne nedenle olursa olsun Hospitalizasyon Sorumlusu'nun bilgisi olmadan fotoğraf çekmek ve sosyal medya hesaplarında paylaşmak yasaktır.

4.3. Çeşitli hükümler

- Yukarıda bildirilen kurallardan kafes temizliği/bakımı ve hasta bakımı ile ilgili kurallara uyulmadığı tespit edildiği takdirde, sorumlu Veteriner Hekim Hospitalizasyon Sorumlusu tarafından sözlü olarak uyarılır. Uyarıdan yarım mesai günü sonrasına kadar geçen sürede durumun düzeltilmediği tespit edildiği takdirde Başhekimlik tarafından sorumlu Veteriner Hekim yazılı olarak uyarılır.
- Sorumlu Veteriner Hekim Yüksek Lisans veya Doktora öğrencisi ise durum Başhekimlik tarafından Danışman Öğretim Üyesi'ne yazılı olarak da bildirilir.
- Hasta, izolasyon odasında bulunan kafese/kabine alındıktan sonra tüm sorumluluk hastayı getiren veteriner hekimdedir. Sorumlu veteriner hekim; hastanın yattığı süreç boyunca, hastanın bakım, besleme, ilaç uygulama, sağlık takibi ve ayrıca kafes/kabin temizliğinden sorumludur.
- Sorumlu veteriner hekim; izolasyon odasına aldığı hastalarının kafes/kabinlerini sabah ve akşam olmak üzere günde 2 kez temizlemekle, mama ve su kaplarını temizleyip doldurmak ile yükümlüdür. Sorumlu veteriner hekim bu uygulamayı yaparken kendi gözetiminde olmak koşuluyla yüksek lisans/doktora öğrencilerinden ve klinik bilimler bölümünde uygulama dersinde bulunan lisans öğrencilerinden ya da asıl sorumluluk kendisinde olmak koşuluyla hafta sonları ve resmî tatillerde nöbetçi veteriner hekimlerden yardım alabilir.

- Bir hastada kullanılan ilaçlar hasta taburcu veya ex olduktan sonra imha edilmeli başka hastalarda kullanılmamalıdır.
- Sorumlu veteriner hekim, hasta öldüğü takdirde Ex raporu (**VET-FAK.HH.13**) düzenleyerek hastanın dosyasına eklemek ve tıbbi atık prosedürüne uygun bir şekilde ölen hastanın soğuk hava deposuna kaldırılmasını sağlamak ile yükümlüdür.
- İzolasyon birimlerinde görevli hayvan bakıcısı veya sürekli işçi statüsündeki görevliler, kafesler/kabinler dışındaki alanın temizliğinden, çöp kutularının boşaltılmasından, camların ve kapıların temizliğinden sorumludur. Hayvan bakıcıları veya temizlik görevlileri hasta çıktıktan sonra kafes ya da kabinlerin temizlik ve dezenfeksiyonunu yapacaklardır.
- Sorumlu veteriner hekimler, izolasyon odalarında buldukları süre içerisinde herhangi bir olumsuz durumla karşılaştıklarında (su basması, cam kırılması, elektrik kontağı vb.) durumu derhal Hastane Müdürü'ne bildirmek ile yükümlüdür.
- İzolasyon odalarında her ne nedenle olursa olsun hasta sahiplerinin veya görevli olmayan personelin girmesi, fotoğraf çekmesi ve sosyal medya hesaplarında paylaşması yasaktır.

4.6. Hastanın sonuçlandırılması:

- a. Taburcu:** Hastanın klinik işlemleri tamamlanır, varsa kullanmaya devam edeceği ilaçlar reçete edilir, gerekli ücretlerin döner sermaye makbuzu karşılığında alınması sağlanır ve hastanın Hayvan Hastanesinden çıkışı yapılır.
- b. Yatış:** Tedavisi devam edecek olan, hastaneye her gün gidiş gelişi sorun olacak olan, operasyon sonrası dinlenmesi gereken hastalar hasta sahiplerinin onayı ve başhekimliğin bilgisi dahilinde izolasyon odasındaki bireysel kafeslere yatırılır. İzolasyon odalarında yapılacak olan bakım ve tedaviler Hospitalizasyon Birimi Prosedürü (**VET-FAK.HH.06**) göre yapılır.
- c. Ex:** Yaşamı sona eren hastaya Ex hasta prosedürüne (**VET-FAK.HH.03**) göre işlem yapılır.

4.7. Atık yönetimi

- Hastanede üretilen; tıbbi atık, tehlikeli atık ve evsel atıklar hastane içerisinde bulunan bu atıklara özgü atık kutularına atılır.
- Sorumlu yönetici tarafından atık kutularının periyodik olarak kontrol edilmesi ve boşaltılması sağlanır.

4.8. Enfekte hayvan kliniği temizliği

- Enfekte hayvan kliniğinin temizliği Hastane Temizlik Prosedürü'ne (**VET-FAK.HH.05**) göre yapılır.
- Enfekte hayvan kliniğinde kullanılan temizlik malzemeleri (paspas, mob, temizlik bezi, deterjan, dezenfektan vb.) yalnızca enfekte hayvan kliniğinde kullanılabilir. Hayvan hastanesi veya başka bir alanda kullanılamaz.
- Temizlik yapıldıktan sonra, temizliğin yapıldığı alanda bulunan kontrol listesi temizliği yapan kişi tarafından doldurulur ve imzalanır.

4.9. Çeşitli hükümler

- Enfekte hayvan kliniğinde kullanılan herhangi bir ekipmanın Hayvan Hastanesi'nde kullanımı yasaktır.
- Yukarıda bildirilen kurallardan kafes temizliği/bakımı ve hasta bakımı ile ilgili kurallara uyulmadığı tespit edildiği takdirde, Birim Sorumlusu tarafından sözlü olarak uyarılır.

Biyogüvenlik ve Kalite İç Deđerlendirme Komisyonu Başkanı	Başhekim	Veteriner Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Atilla ŞİMŞEK	Prof. Dr. Fahrettin ALKAN	Prof. Dr. Seyfullah HALİLOĐLU